

Oikaisuvaatimus, Sosiaaliohjaaja, Vammaisten sosiaalityö, Lapinlahti

Pevamltk 10.03.2025 § 28
1379/01.01.01/2025

Valmistelija(t)	vammaisten avopalveluiden palveluyksikköjohtaja Sanna Suomi, sanna.suomi@pshyvinvointialue.fi, p. 040 830 4340 vammaispalveluiden palvelualuejohtaja Seija Kärkkäinen, seija.karkkainen1@pshyvinvointialue.fi, p. 040 747 0506
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalvelujen lautakunta hylkää Mari Piipon oikaisuvaatimuksen koillisen alueen sosiaaliohjaajan virkavalinnasta, vammaispalvelukeskusten päällikön henkilöstöpäätös 18.02.2025 4 §. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella koillisen alueen sosiaaliohjaajan viran ansiovertailussa ja valintapäätöksessä olisi tapahtunut virhe. Valintapäätös ei ole lain vastainen.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 41.
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: <ul style="list-style-type: none"> • Oikaisuvaatimus henkilöstöpäätökseen 19.2.2025, jonka liitteenä<ul style="list-style-type: none"> ○ henkilöstöpäätös 18.2.2025 § 4/2025 Esityslistan oheismateriaalina <ul style="list-style-type: none"> • Ansiovertailu
Valmistelu	Mari Piippo hakee 19.2.2025 päivätyllä oikaisuvaatimuksella muutosta henkilöstöpäätökseen 18.2.2025 § 4 koskien koillisen vammaispalvelukeskuksen sosiaaliohjaajan viran täyttämistä. Oikaisuvaatimuksessa Mari Piippo kyseenalaistaa, onko kyseiseen virkaan valittu henkilö soveltuvimman koulutuksen ja aikaisemman työkokemuksen perusteella pätevin kyseiseen virkaan. Oikaisuvaatimuksen mukaan sosionomien, geronomien ja kuntoutuksen ohjaajien kaikkien pitäisi lain mukaan olla soveltuvia tulla valituksi kyseiseen virkaan. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa Mari Piippo kyseenalaistaa, onko hänelle suullisesti ensin kerrottu päätös yhtä pätevä kuin myöhempi kirjallinen päätös virkaan valinnasta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan Mari Piippo haki kyseistä virkaa, jossa hän on työskennellyt määräaikaisena sosiaaliohjaajana 7.11.2024 alkaen. Sitä ennen hän on oikaisuvaatimuksen mukaan työskennellyt Kuopiossa ja Siilinjärvellä vammaispalveluissa siitä lähtien, kun hän on valmistunut kuntoutuksen ohjaajaksi kesäkuussa 2023. Oikaisuvaatimuksen mukaan Piippo on valmistunut keväällä 2024 ratkaisukeskeiseksi neuropsykiatriseksi valmentajaksi ja syksystä 2024 lähtien hän on opiskellut väyläopintoja ylempää ammattikorkeakoulututkintoa monialaista kuntoutusta Jyväskylän ammattikorkeakoulussa.

Oikaisuvaatimuksen mukaan Mari Piipolla on virkaan vaadittu korkeakoulututkinto ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukainen pätevyys. Oikaisuvaatimuksen mukaan Mari Piipolle on ilmoitettu 10.2.2025 että kyseiseen virkaan on valittu toinen henkilö ja Mari Piippo on valittu varasijalle. 13.2.2025 Mari Piipolle on ilmoitettu hänen olevan pätevämpi hakija ja hänet valitaan kyseiseen virkaan. 14.2.2025 Mari Piipolle on ilmoitettu, että hänen kelpoisuutensa on ollut rekrytointiyksikön tarkastelussa, eikä hän ole kelpoinen virkaan, eikä häntä näin ollen voida valita kyseiseen virkaan. Oikaisuvaatimuksen mukaan Mari Piippo on koettanut selvittää Pohjois-Savon hyvinvointialueen rekrytoinnista perustelut, miksi kuntoutusohjaajan tutkinto ei ole kelvollinen kyseiseen virkaan, vaikka hän on tehnyt samoja töitä valmistumisesta (6/2023) lähtien. Oikaisuvaatimuksen mukaan Mari Piippo ei ole saanut vastausta 19.2.2025 mennessä.

Virkavalinnasta yleisesti

Yleisesti virkavalintaa tehtäessä Hyvinvointialueen viranomaisen harkintavaltaa virantäytössä rajoittavat perustuslain virkaylennysperusteet ja laissa säädetyt syrjintäkiellot. Perustuslain (731/1999) 125.2 §:ssä on säännös yleisistä nimitysperusteista (virkaylennysperusteet), joita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja.

Kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin.

Koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Niihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät. (HE 1/1998 vp.)

Rekrytointi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisten sosiaalityössä koillisella alueella Lapinlahdella on ollut haettavana sosiaaliohjaajan virka ajalla 17.12.2024-6.1.2025. Kelpoisuusvaatimuksena sosiaaliohjaajan virkaan on soveltuva korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto sekä sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 § ja 8 § mukainen pätevyys.

Hakuilmoituksen mukaan vammaispalvelujen sosiaaliohjaajan tehtävänä on:

- työskennellä vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukaisten palveluiden parissa,
- sosiaaliohjaajan vastuulla on asiakkaiden palvelutarpeiden arviointi, asiakassuunnitelmien laatiminen ja palvelujen järjestäminen.

Lisäksi eduksi katsotaan:

- hyvät vuorovaikutustaidot ja kyky perustella näkemykset
- ohjauskyky eri ikäisille ja elämäntilanteissa oleville asiakkaille.

Haastatteluissa pyrittiin erityisesti selvittämään:

- haastateltavan edellytyksiä viran menestykselliseen hoitamiseen
- haastateltavan tuntemusta vammaispalveluista
- haastateltavan henkilökohtaisia ominaisuuksia viranhoidon kannalta eduksi katsottavissa asioissa.

Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitava viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Tämän harkinnan perusteella valitaan ansioitunein hakija.

Hakijoita vertailtiin rekrytointiprosessin aikana keskenään perustuslain 125 §, 2. momentin mukaisten kelpoisuusvaatimusten sekä viran hoitamisen asettamien vaatimusten näkökulmasta.

Esityslistan oheisaineistona olevasta ansiovertailusta käy ilmi hakijoiden ansiovertailu. Valintaprosessia ovat ohjanneet Pohjois-Savon hyvinvointialueen sisäiset ohjeistukset, joiden tulkinta käy ilmi ansiovertailusta. Valintaprosessi katsotaan virallisesti päättyneeksi, kun kirjallinen valintapäätös on toimitettu hakijoille.

Kyseinen virkavalinta on perustunut kelpoisuusvaatimukset täyttäneiden hakijoiden hakemusasiakirjoihin ja haastatteluihin, joiden perusteella valintaryhmä on tehnyt kokonaisarvion hakijan kyvykkyydestä hoitaa menestyksellisesti koillisen alueen sosiaaliohjaajan virkatehtäviä. Hakijoita on vertailtu ja vertailussa on soveltuvimman koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi otettu huomioon haastattelussa esille tulleet seikat. Hakijoita on lisäksi arvioitu sekä taitojen että kyvykkyyden suhteen heidän hakemuksissaan esitetyn sekä haastattelussa esille tulleen vaikutelman pohjalta.

Koulutus

Valintaprosessin aikana oli epäselvyyttä Mari Piipon kelpoisuudesta kyseiseen virkaan, kuten Mari Piippo esittää oikaisuvaatimuksessaan. Ansiovertailun osalta korjataan, että Mari Piippo täyttää sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 § ja 8 § mukaisen pätevyysvaatimuksen kuntoutusohjaajan tutkinnollaan.

Vammaispalvelujen koillisen alueen sosiaaliohjaajan virkaan valittu Marjo Hartikainen ja oikaisuvaatimuksen tekijä, Mari Piippo, täyttävät viran nimelliset kelpoisuusvaatimukset. Marjo Hartikainen on valmistunut sosionomiksi 12/2024 ja Mari Piippo kuntoutuksen ohjaajaksi 6/2023. Koulutuksen osalta kuitenkin todetaan, että Marjo Hartikaisella on kyseiseen virkaan soveltuvampi koulutus kuin Mari Piipolla.

Työkokemus

Sosiaaliohjaajan viranhaltijatyön työkokemusta Marjo Hartikaisella on yhteensä noin 5 kuukautta ja Mari Piipolla yhteensä noin 1,5 vuotta. Molempien hakijoiden merkittävimmät viranhaltijatyön työkokemukset koostuvat Pohjois-Savon hyvinvointialueen viranhaltijatyöstä: Marjo Hartikaisen työkokemus perustuu viranhaltijatyöhön työikäisten palvelualueella ja Mari Piipon työkokemus perustuu viranhaltijatyöhön vammaispalveluiden palvelualueella.

Oikeuskäytännössä on todettu, että suurelta osin erot työkokemuksen määrässä eivät ratkaise asiaa, vaan ratkaisevia ovat usein hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet, joista saadaan tietoa haastattelussa sekä hakijan nimeämältä suositteijalta (KHO:1989-A-39 ja 2005:44).

Viranomaisella on oikeus harkita, mitä hakijoiden ominaisuuksia painotetaan virkavalintaa tehtäessä.

Oikeustapauksessa KHO 25.3.2008/615 KHO totesi, että kun otetaan huomioon Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mainitsemat yleiset nimitysperusteet, ratkaisevaa ei ole kertyneen virka- tai työuran pituus, vaan huomiota on kiinnitettävä tehtävien aiempaan hoitamiseen ja muihin ansioihin kokonaisuudessaan.

Henkilökohtaiset ominaisuudet

Oikeustapauksessa KHO 17.4.2002/893 KHO totesi, että koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet. Oikeustapauksessa virkavalintapäätös oli perustunut myös hakijoiden henkilökohtaiseen haastatteluun ja haastattelussa esille tulleisiin seikkoihin ja hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin.

Virkavalinnan suorittava toimielin tai viranhaltija voi ottaa päätöstä tehdessään huomioon myös tiedot hakijoiden aikaisemmasta toiminnasta ja sen puitteissa osoittaman ansioituneisuuden taikka sen puutteen; esim. KHO:1991-A-31 ja KHO:1989-A-39.

Hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia arvioitiin kyseisessä virkavalinnassa haastatteluvaikutelman perusteella.

Haastattelutilanteissa havaitut sekä haastateltujen itse esille nostamat ominaisuudet haettavan viran hoitamista ajatellen näyttäytyivät virkaan valitun Marjo Hartikaisen eduksi muihin hakijoihin nähden niin ilmeisinä, ettei erillistä soveltuvuusarviointia katsottu tarpeelliseksi järjestää. Hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia voidaan arvioida ja vertailla keskenään myös ilman soveltuvuusarviointia.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että ansiovertailu hakijoiden kesken on tehty huolellisesti ja hakijoiden ansiot on otettu perustuslain 125 §:n mukaisesti asianmukaisesti huomioon ansiovertailussa. Kyseisessä virkavalinnassa ei ole ollut ratkaisevaa ainoastaan kelpoinen koulutus tai kertynyt virka- tai työuran pituus, vaan huomiota on kiinnitetty lisäksi tehtävien aiempaan hoitamiseen ja muihin ansioihin kokonaisuudessaan. Kyseinen virkavalinta on tehty kokonaisansiovertailun perusteella.

Yleisiä virkanimitysperusteita on tulkittu yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Niihin liittyen on otettu huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät.

Tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella Marjo Hartikaista on pidettävä ansioituneimpana ja viran hoitamisen kannalta menestyksellisempänä hakijana koillisen vammaispalvelukeskuksen sosiaaliohjaajan virkaan ottaen huomioon hänen soveltuvin koulutus, työkokemus ja haastattelussa muodostunut kokonaisvaikutelma.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia oleellisia seikkoja, joiden perusteella kyseinen virkavalintapäätös tulisi muuttaa. Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.